

Gmina Gródek

Dane podstawowe:

Liczba mieszkańców: 5806

Powierzchnia: 430,6 km²

Adres urzędu:

Urząd Gminy Gródek

ul. Chodkiewiczów 2

16-040 Gródek

tel. (085) 718 06 64 – sekretariat;

tel. (085) 7180 698 – Wójt,

tel. (085) 718 01 27 – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

tel. (085) 718 06 60 – Urząd Stanu Cywilnego

fax. (085) 7180 684

e-mail: sekretariat@ug.grodek.wrotapodlasia.pl

www.grodek.pl

Ośrodek Kultury:

Gminne Centrum Kultury w Gródku

ul. Chodkiewiczów 4

16-040 Gródek

tel. (085) 7180 136

e-mail: gckgrodek@o2.pl

Biblioteka:

Biblioteka Publiczna w Gródku

ul. Chodkiewiczów 4

16-040 Gródek

tel. (085) 7184 425

Współpraca zagraniczna:

- Komitet Wykonawczy Rajona Brzostowica

Osiągnięcia w postaci realizacji projektów:

Projekty, na które Gmina Gródek uzyskała dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Waliły-Stacja; SAPARD; 221.113,00 PLN
- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zarzeczany; ZPORR; 282.442,35 PLN
- Zagospodarowanie turystyczne terenów rekreacyjno-sportowych wokół zbiornika wodnego w Zarzeczanych – budowa parkingu, chodników i dojazdów; PHARE; 62.587,05 EUR
- Integracja mniejszości narodowych – Międzynarodowe Polsko-Białoruskie Spotkania Kulturalne „Siabrouskaja Biasieda”; PHARE; 6.852,49 EUR
- Kresowe wędrówki – szlaki turystyczne Puszczy Knyszyńskiej; PHARE; 27.249,50 EUR
- Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności w województwie podlaskim; ZPORR; 51.302,56 PLN
- Budowa ulicy Piaskowej i modernizacja ulicy Północnej w miejscowości Gródek; ZPORR; 1.356.592,67 PLN
- Milowy krok ku integracji mniejszości narodowych „Międzynarodowe Polsko-Białoruskie Spotkanie kulturalne „Siabrouskaja Biasieda” – „Przyjacielskie Biesiadowanie; PHARE; 14.817,12 EUR
- Bumerang Przyjaźni; PHARE; 4.456,56 EUR
- Poprawa atrakcyjności i dostępności obszarów pogranicza poprzez modernizację drogi gminnej Waliły-Stacja – Waliły PGR; INTERREG IIIA/TACIS CBC; 1.391.488,65 PLN
- Remont świetlicy wiejskiej w Załukach; SPO; 44.224,00 PLN
- Wspólnie w obronie przyrody – międzynarodowe warsztaty ekologiczne; INTERREG IIIA/TACIS CBC; 34.125,00 PLN
- Prezentacja dorobku kultury pogranicza – międzynarodowe

spotkanie z folklorem i sztuką; INTERREG IIIA/TACIS CBC;
44.656,50 PLN

Gmina Gródek z lotu ptaka

Planowane imprezy promocyjne:

- Międzynarodowy Festiwal Filmów Białoruskojęzycznych (kwiecień/maj 2008):

Założeniem festiwalu jest zaprezentowanie filmów młodych reżyserów rozpoczynających swoją przygodę z filmem. Specyfiką Festiwalu i jedną z wytycznych co do możliwości uczestnictwa będzie język prezentacji – Białoruski.

- Święto Gródka (7 czerwca 2008):

„Święto Gródka” - jest to uroczystość podkreślająca znaczenie historii w rozwoju miejscowości i gminy Gródek. Upamiętnia datę założenia Gródka. Adresowana jest głównie do mieszkańców gminy Gródek i gmin sąsiednich (również z za wschodniej granicy) oraz do osób interesujących się historią regionu. W trakcie trwania imprezy organizowane są wystawy i pokazy związane z historią i kulturą regionu. Impreza podzielona jest na dwa etapy – część artystyczno-historyczną, w trakcie której prezentują się poeci, twórcy ludowi, młodzież szkolna i folklorystyczną, gdzie główną atrakcją są występy zespołów (również zagranicznych).

W trakcie uroczystości można również skosztować produktów regionalnych, obejrzeć i kupić wyroby rękodzieła ludowego, kupić foldery o Gródku, płyty i kasety lokalnych zespołów muzycznych.

- Noc Kupały (12 lipca 2008 r.):

Kupalle - Uroczystość obrzędowa związana z imieninami Jana i tzw. Nocą Świętojańską. W programie imprezy znajduje się uroczysty pochód nad rzekę Supraśl, puszczanie wianków, śpiewanie ludowych pieśni, ognisko i oczywiście koncerty zaproszonych zespołów (między innymi z Gródka, Białegostoku, Załuk).

- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Młodej Białorusi „Basowiszczka” (17-19 lipca 2008 r.):

Festiwal muzyki młodej Białorusi - „Basowiszczka” - organizowany regularnie od 1989 roku przez Białoruskie Zrzeszenie Studentów w Uroczysku „Boryk” koło Gródka. Odbywa się w połowie lipca. Od 2007 roku trwa trzy dni (wcześniej dwa). Pierwszego dnia festiwalu przeprowadzany jest konkurs w którym młode zespoły białoruskie walczą o nagrody (min. bezpłatny zapis płyty). Drugiego i trzeciego dnia na scenie występują gwiazdy polskiej i białoruskiej sceny rockowej.

- Międzynarodowe Polsko - Białoruskie Spotkania Kulturalne „Siabrouskaja Biasieda” (26 lipca 2008 r.):

„Siabrouskaja Biasieda” ma charakter koncertu. Występuje tu kilkadziesiąt zespołów z Polski i z za granicy (Białoruś, Ukraina). Koncert jest połączony ze wspólną zabawą, w której uczestniczą wykonawcy i publiczność. Nawiązuje do tradycyjnego, zakorzenionego w kulturze słowiańskiej, przyjacielskiego spotkania, na którym dominuje muzyka, śpiew i taniec. Imprezę urozmaicają pokazy fajerwerków i wspólne pieczenie prosiaka. Jest skierowana do wszystkich mieszkańców gmin przygranicznych z Polski i Białorusi, w każdym wieku. Przyczynia się w dużym stopniu do

stworzenia sytuacji sprzyjającej spotkaniom rodzinnym, przyjacielskim (także z osobami zza wschodniej granicy) oraz nawiązywaniu nowych znajomości.

Jest to niepowtarzalna okazja, aby umożliwić wymianę doświadczeń i spostrzeżeń między wieloma pokoleniami artystów – od najmłodszych dzieci do seniorów, a także między zespołami z Polski, Białorusi i Ukrainy. Wymieszanie stylu, charakteru muzyki i dodatkowych atrakcji pozwala zaspokoić potrzeby, zarówno najmłodszej, jak i najstarszej publiczności, jednocząc różne pokolenia i różne kultury.

- Dożynki (6 września 2008 r.):

„Dożynki Gminne” to impreza związana z obrzędowością kończącą zbiory plonów. Jej celem jest również zaprezentowanie dorobku kulinarnego, poetyckiego i muzycznego podkreślającego kulturę oraz tradycję Gminy Gródek.

Impreza kierowana jest głównie do mieszkańców gminy Gródek i sąsiednich gmin przygranicznych, ale również do mieszkańców całego województwa podlaskiego i przyjezdnych gości. Szczególnie ciepło są tu widziani twórcy ludowi, artyści, poeci, młodzież szkolna i zespoły muzyczne.

Rozpoczyna się zwykle w godzinach popołudniowych barwnym korowodem, który prowadzą starosta i starościna. Każde sołectwo gminy przygotowuje dożynkowy wieniec, który uroczyście jest niesiony w korowodzie. Później wszystkie wieńce biorą udział w konkursie. Po korowodzie następują uroczyste święcenia plonów. Po części obrzędowej imprezy rozpoczyna się część folklorystyczna, w trakcie której prezentują się zespoły folklorystyczne z gminy Gródek i z całej Polski, a często również zza granicy. Impreza kończy się pokazem fajerwerków. Po oficjalnym zakończeniu rozpoczyna się zabawa ludowa, która trwa do późnych godzin nocnych.

W trakcie trwania imprezy można skosztować produktów regionalnych, obejrzeć i kupić wyroby rękodzieła ludowego, foldery

o Gródku, płyty i kasety lokalnych zespołów muzycznych.

Siabrouskaja Biasieda - Przyjacielskie Biesiadowanie - największa impreza folklorystyczna w Gminie Gródek

Historia Gródka – według odkryć archeologicznych z terenu grodziska nad rzeką Supraśl - sięga prawdopodobnie XII wieku. Był to wówczas gród obronny usytuowany na szlaku Grodno-Bielsk-Drohiczyn. W drugiej połowie XV wieku, za zasługi w czasie wojny trzynastoletniej, tereny te (czyli puszcę zwaną Błudów) otrzymał Iwan Chodkiewicz – marszałek hospodarski, namiestnik witebski, wojewoda kijowski. Zasiedlanie puszczy kontynuował jego syn - Aleksander - wojewoda nowogródzki, tworząc dwa latyfundia: Gródek i Zabłudów, gdzie osiedlili się chłopci spod Bielska i Suraza oraz ze wsi w okolicach Grodna. Za panowania Aleksandra Chodkiewicza w Gródku powstaje monaster. W 1500 r. ze względu na gwar i uciechy świata doczesnego panujące podówczas w Gródku, zakonnicy przenoszą się do uroczyska Suchy Hrud (obecnie Supraśl). Z wydarzeniem tym związana jest legenda o świętej ikonie, która puszczona z biegiem rzeki Supraśl, wskazała mnichom miejsce do budowy nowego klasztoru. Za czasów Chodkiewiczowskich powstaje w Gródku zamek (zniszczony prawdopodobnie podczas wojny północnej, na początku XVIII w.), jak i większość miejscowości w okolicznych puszczech. Miejscowości te do chwili obecnej prezentują niezwykle walory krajobrazowo- kulturowe. Tu można zobaczyć ciekawe zabytki architektoniczne, kapliczki i zdobione krzyże przydrożne.

Po śmierci ostatniego z Chodkiewiczów jego spadkobiercy nie interesowali się Gródkiem, wskutek czego zaczął on podupadać. Ponowny rozwój nastąpił dopiero po przeprowadzeniu w 1886 roku linii kolejowej Białystok-Wołkowysk przebiegającej w odległości 2

między kolejowej Białystok-Warszawa, przebiegającej w odległości 2 km od miejscowości. Za sprawą rynków wschodnich i osadnictwa żydowskiego prężnie rozwijał się tu przemysł włókienniczy. Czas pierwszej i drugiej wojny światowej przyniósł wyludnienie gminy i ogromne zniszczenia. Po wojnie kierunek rozwoju Gminy przekształca się z przemysłowego na rolniczy. Na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku otwarto przejście graniczne w Bobrownikach. W ten sposób Ziemia Gródecka znowu stała się pomostem na szlaku handlowym między Wschodem a Zachodem.

Zalew w Zarzeczanach koło Gródka, fot. Pan Jan Boczek

Gródek to miejscowość chętnie odwiedzana przez turystów z całej Polski

Gródka to miejscowość unikalnie uwidoczana przez turystów. Dzięki przygranicznemu położeniu i nowo wybudowanemu zbiornika wodnego w Zarzeczanach rejon ten staje się przystanią dla osób pragnących wypocząć w ciszy i na łonie nieskażonej natury. Duży procent powierzchni gminy to tereny cenne przyrodniczo min.: Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, 4 rezerваты przyrody, obszar chronionego krajobrazu, NATURA 2000.

Miejscowa społeczność aktywnie udziela się w rozwoju kulturalnym i artystycznym gminy. Funkcjonuje tu kilkanaście zespołów śpiewających głównie w języku białoruskim. W swoje progi zaprasza 10 kwater prywatnych, wynajmujących gościom pokoje oraz „Zajazd przy granicy”.

Z Ziemi Gródeckiej wywodzi się i na jej terenie mieszka i tworzy wybitny malarz Leon Tarasewicz – laureat Nagrody Wielkiej Fundacji Kultury. Jego prace od kilkunastu lat znajdują miejsce w renomowanych galeriach światowych.

W Gminie prężnie funkcjonuje Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Gródeckiej, zainicjowane m.in. przez prof. Leona Tarasewicza. Skupia ono w swoich szeregach miłośników historii, kultury oraz osoby, którym nieobojętny jest los Gminy.

Młodzież swój wolny czas poświęca na rozwój fizyczny w licznych klubach sportowych. Osiągnięcia mamy min. w piłce nożnej dzięki działającemu w gminie Klubowi Sportowemu „GRYF”. Obecnie uczestniczy on w rozgrywkach klasy okręgowej.

Ogromne sukcesy odnosi też Uczniowski Klub Sportowy w Gródku – Sekcja Unihokeja, działający od 1999 r. Zawodniczki z Sekcji w sezonie 2003/2004 zdobyły tytuł Mistrza Polski, a trzy dziewczęta zostały powołane do Reprezentacji Polski, w sezonie 2005/2006 – zdobyły tytuł Mistrza Polski w kategorii Juniorek Starszych oraz brązowy medal w kategorii Seniorek

brązowy medal w kategorii Seniorów.

Nie mniejsze znaczenie ma Sekcja Wędkarstwa Rzutowego, działająca od 2001 r. w ramach Koła Polskiego Związku Wędkarskiego w Gródku. Reprezentanci Sekcji: Daniel Gorbacz w 2006 r. został najmłodszym Mistrzem Europy, a Patryk Marcińczyk – drużynowym Wicemistrzem Europy Juniorów w pięcioboju.

Niewątpliwie jedną z największych atrakcji turystycznych gminy jest zbiornik wodny we wsi Zarzeczany, nieopodal Gródka. Bardzo dogodne usytuowanie, czysta woda i piękne, piaszczyste plaże powodują, że miejsce to przyciąga nie tylko lokalnych mieszkańców, ale również przyjeżdżających tu turystów.

Osoby preferujące turystykę pieszą lub rowerową mogą skorzystać z kilkunastu znakowanych szlaków turystycznych o łącznej długości ponad 180 km. Amatorzy spływów kajakowych mogą wybrać szlaki wodne przebiegające rzeką Supraśl i rzeką Płoska. Wielbiciele jazdy konnej mają do dyspozycji wyznakowany szlak konny.

Warto zobaczyć:

- Grodzisko zwane „Górą Zamkową” w Gródku – pozostałość twierdzy granicznej leżącej na szlaku łączącym Podlasie z Rusią Czarną. Wielowiekowe osadnictwo w tym miejscu potwierdziły badania archeologiczne.
- Cerkiew cmentarna prawosławna w Gródku p.w. Matki Boskiej Opiekuńczej - ulokowana na parafialnym cmentarzu prawosławnym w Gródku, wzniesiona w połowie XIX wieku.
- Cerkiew parafialna p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gródku - wzniesiona na planie krzyża greckiego w latach 1946-1970 w miejscu drewnianej XVIII-wiecznej cerkwi i drewnianej dzwonnicy z 1858 roku. Piękne freski na ścianach cerkwi i witraże w oknach wykonali słynni artyści prof. Jerzy Nowosielski i Adam Stalony Dobrzański.
- Kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. Najświętszego Serca

Jezusowego w Gródku. - wzniesiony w 1936 roku. Stanowi przykład budownictwa kościelnego realizowanego na Białostocczyźnie w okresie międzywojennym.

- Cerkiew parafialna w Królowym Moście, prawosławna p.w. Św. Anny - Budowla w stylu eklektycznym, datowana na pierwszą ćwierć XX wieku.
- Kaplica dworna w Królowym Moście, rzymskokatolicka, p.w. Św. Anny. - Budowla na planie prostokąta, z przylegającą od zachodu kruchtą, wzniesiona w połowie XIX w..
- Cerkiew prawosławna, parafialna p.w. Św Apostoła Jana Teologa w Mostowlanach - wybudowana w 1862 roku. Jest jednym z nietypowych przykładów w grupie drewnianych świątyń prawosławnych z XIX w. występujących na terenie województwa podlaskiego. Architektura cerkwi i jej rozwiązania techniczne nawiązują do cech występujących w budownictwie cerkiewnym kresowym.
- Cerkiew cmentarna w Mostowlanach p.w. śś. Kosmy i Damiana - wzniesiona w 1855 roku.
- Pozostałości parku dworskiego na południe od zabudowań wsi Jaryłówka - Park dworski założony w XV-XVI wieku jako kompozycja bezstylowa, w XVII-XVIII wieku przekształcona w kompozycję kwaterową. Obecnie jest on zachowany częściowo (dobrze czytelne nasadzenie szpalerowe – kasztanowce i klony).
- mogiła powstańców 1863 r. w uroczysku Pereciosy
- pomnik oraz głaz upamiętniający pomordowanych przez hitlerowców mieszkańców wsi Popówka. Tam 3 czerwca 1943r. hitlerowcy mszcząc się za pomoc jaką nieśli mieszkańcy wsi partyzantom radzieckim spalili wieś, a 37 jej mieszkańców wywieźli do Gródka i rozstrzelali. W 1960r. na miejscu spalonej wsi postawiono pamiątkowy głaz. W 40 rocznicę zbrodni staraniem społeczeństwa gminy zbudowano tam również pomnik.

.....

- Liczne zabytkowe i ciekawe obiekty drewnianego budownictwa wiejskiego (najwięcej we wsiach nad Świsłoczą: Chomontowcach, Bobrownikach, Świsłoczanach, Mostowlanach).
- Zabytkowe układy przestrzenne miejscowości Gródek oraz wsi w gminie.

